

3040_støy_vibrasjon

0036_HMS

0039 Stillas

7164_stillas

Kapittel 14. Arbeid som kan medføre eksponering for støy eller mekaniske vibrasjoner

§ 14-1. Risikovurdering av helsefare ved støy og vibrasjoner

Arbeidsgiveren skal kartlegge og dokumentere i hvilken utstrekning arbeidstakerne utsettes for **støy og vibrasjoner** og vurdere enhver risiko for deres helse og sikkerhet forbundet med eksponeringen.

§ 14-10. Krav om hørselsvern

Arbeidsgiveren skal stille hørselsvern til rådighet for arbeidstakerne når $LEX,8h = 80$ dB overskrides eller når arbeidstakeren opplever lydnivået sjenerende.

Kapittel 17. Arbeid i høyden

§ 17-1. Risikovurdering og krav til arbeid i høyden

Arbeidsgiver skal ved planlegging og utførelse av arbeid i høyden vurdere risikoen slik at arbeidet utføres på en sikker måte.

Risikovurderingen skal særlig ta hensyn til at:

- a) **kollektiv fallsikring** prioriteres fremfor personlig fallsikringsutstyr,
- b) arbeidsutstyret **er dimensjonert** for det arbeidet som skal utføres og for forutsigbare belastninger,
- c) stillaser skal være **stabile** og at underlaget har tilstrekkelig **bæreevne** til å oppta de belastningene som det blir påført,
- d) arbeidet utføres i henhold til **ergonomiske prinsipper** fra en egnet overflate. Dersom dette ikke er mulig skal arbeidsgiveren velge det arbeidsutstyr som på **best mulig måte** opprettholder sikre arbeidsforhold,
- e) **atkomstveier** tilpasses etter hvor ofte arbeidstakerne forflytter seg, hvor lenge de er i bruk, og atkomstenes høyde,
- f) atkomstveier kan brukes til **evakuering** i en nødssituasjon,
- g) **forflytning** mellom atkomstveier og arbeidsplattformer, stillasgulv eller gangbroer ikke medfører ytterligere risiko for fall og
- h) det monteres **sikringsinnretninger mot fall** der det er nødvendig.

7180_stillas

7166_Stillas

7176_1.1

Krav til opplæring ved selvstendig montering, demontering, endring og kontroll av stillas. (utdrag)

§17-2. Med øverste stillasgolv fra 2 til 5 meter

Arbeidsgiver skal påse at arbeidstaker har
7,5 timer teoretisk opplæring og
7,5 timer praktisk øvelse under tilsyn og
veiledning av kvalifisert person.

§17-3. Med øverste stillasgolv fra 5 til 9 meter

Arbeidsgiver skal påse at arbeidstaker har
15 timer teoretisk opplæring og
15 timer praktisk øvelse under tilsyn og veiledning
av kvalifisert person.

§17-4. Med øverste stillasgolv fra 9 meter

Arbeidsgiver skal påse at arbeidstaker har anvendt
stillas i minst **6 måneder**, fått **36 timer** teoretisk
opplæring og **72 timer** praktisk opplæring under
tilsyn og veiledning av kvalifisert person.

Arbeidstaker som har gjennomgått opplæring i
henhold til bestemmelsene i §17-2, §17-3 og §17-4,
er å anse som en **kvalifisert person**.

§ 17-5. Krav til opplæring av bruker av stillas

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstakere som
bruker stillas som arbeidsplattform
for å utføre arbeid i høyden **har fått opplæring
i bruk** av det aktuelle stillaset, herunder en
gjennomgang av veiledningen for montering, bruk
og demontering, jf. § 17-8 andre ledd.

Arbeidsgiver har ansvar for at tilfredsstillende
opplæring blir gitt **før arbeidet igangsettes**.

§ 17-8. Montering, bruk og demontering av stillaser

Arbeidsgiver skal sørge for at stillasmontører
får **monteringsveiledning** og skriftlig
arbeidsinstruks.

Krav om å bruke **egnet personlig verneutstyr**
under monteringsarbeid **skal nevnes særskilt**.

En **kvalifisert person** som kjenner det aktuelle
stillasets kompleksitet, skal utarbeide en
veiledning for montering, bruk og demontering.

0043 Stillas

0041 Stillas

3787_Stiger

Veiledningen kan være en standardveiledning **fra produsent**, men den skal ved behov suppleres med utfyllende og detaljerte opplysninger om det aktuelle stillaset, slik at montering, bruk og demontering av stillaset kan utføres på en sikker måte.

Når deler av et stillas **ikke er ferdige til bruk**, for eksempel under montering, demontering eller endringer, skal det farlige området avgrenses fysisk, slik at atkomsten hindres. Stillaset skal **skiltes med forbud** mot bruk.

§ 17-9. Kontroll av stillas

Arbeidsgiver skal sørge for kontroll av stillas før det tas i bruk. Så lenge det er i bruk, skal det **kontrolleres med jevne mellomrom** avpasset etter forholdene.

§ 17-11. Skilting av stillas

Stillaset skal ha varig og lett synlig skilt med opplysninger om:

- a) stillasets eier,
- b) stillasbygger,
- c) tillatte laster og
- d) kontaktperson med telefonnummer og informasjon om siste kontroll dato og kontrollør.

Skiltet skal oppdateres etter kontroll utført i henhold til § 17-9.

§ 17-21. Bruk av stiger

Stiger skal oppstilles slik at de står **stødig** under bruk.

Stiger skal brukes slik at arbeidstakerne hele tiden har et sikkert grep og står støtt. Arbeidstakere som må bære noe mens de står på stige skal ha et sikkert grep.

Stiger skal hvile på et stabilt, bæredyktig og fast underlag slik at trinnene forblir vannrette.

Stiger som henger, skal festes på en sikker måte og, med unntak av taustiger, på en slik måte at de ikke kan forskyve seg eller begynne å svinge.

Stiger skal **så langt det er praktisk mulig, festes i toppen** eller sikres på annen måte.

Anliggende stige skal sikres før bruk.

Stige skal **sikres mot utglidning, velting sidelengs eller bakover**.

Stiger og skyvestiger som er satt sammen av

2552

2158_Stiger

1026_redning

flere deler, skal brukes slik at de ulike delene ikke kan forskyves i forhold til hverandre.

Mobile stiger skal sikres før de tas i bruk.

§ 17-22. Begrensinger i bruk av stiger

Stiger skal kun brukes **som atkomst**.

Stiger kan **unntaksvis brukes** som arbeidsplattform ved utføring av arbeid i høyden, når det ikke vil være hensiktsmessig å bruke annet og sikrere arbeidsutstyr fordi risikoen er liten, og

- a) bruken av stigen er kortvarig, eller
- b) forholdene på arbeidsplassen ikke kan endres av arbeidsgiver.

Det skal ikke brukes frittstående stiger som er høyere enn **6 meter**. **Frittstående kombistiger** skal ikke brukes høyere enn **4 meter**.

§ 17-23. Atkomst fra stiger

Hvis det ikke er etablert særlige tiltak som gjør at arbeidstakerne kan holde seg fast på en sikker måte, skal stigen være **tilstrekkelig mye høyere enn atkomstnivåets høyde**.

Når stige benyttes som atkomst til tak, avsats eller liknende, skal stigen rage **minst 1 m over dette**.

Når stige benyttes **som atkomst**, skal den **alltid sikres i toppen**.

§ 17-24. Bruk av tau til atkomst, arbeid og redning

Når arbeidsgiveren har **vurdert risikoen og finner det forsvarlig**, kan en arbeidstaker bruke tau som atkomstvei og for å innta arbeidsstillinger.

Det forutsettes at arbeidet kan utføres på en sikker måte og at det ikke vil være hensiktsmessig å bruke annet og sikrere arbeidsutstyr.

Arbeidsgiveren skal **iverksette følgende tiltak** som ivaretar arbeidstakernes sikkerhet ved bruk av tau. (a til g)

- a) **Tausystemet skal omfatte minst to tau** med separate fester. Det ene tauet er arbeidstau og brukes til atkomst, nedstigning og støtte, og det andre tauet er et sikkerhetstau som sikrer arbeidstakerne.

Dersom arbeidsgiveren etter en risikovurdering finner at **bruken av to tau vil gjøre arbeidet**, kan det brukes ett tau.